

PROGRAM USPOSABLJANJA

ZA UČITELJA PREDPISOV O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

Posamezni tematski sklopi v programu usposabljanja za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa se izvajajo v obsegu.

Strokovno teoretični del	
TEMATSKI SKLOPI	ŠTEVILO UR
Predpisi o varnosti cestnega prometa z načeli varne vožnje in nevarnosti, ki nastanejo zaradi dejanj v prometu, ki niso v skladu s cestnoprometnimi predpisi	54 ur
Osnove psihologije z načeli etike in filozofije vožnje v cestnem prometu	42 ur
Osnove teorije pouka - didaktika	36 ur
Poznavanje motornih vozil in cest	36 ur
Osnove komuniciranja v slovenskem jeziku	18 ur
Praktični del	
Zgradba in izvedba učne ure teoretičnega pouka	24 ur

PODROČJE DELA	DELA IN NALOGE	ZNANJA IN SPRETNOSTI	NALOGE ZA DOKAZOVANJE USPOSOBLJENOSTI
PRIPRAVA NA POUK	- stalno spremljanje sprememb in novosti na področju zakonodaje, ki ureja varnost cestnega prometa in dejavnost avtošol - razčlenitev teoretičnega dela predpisanega programa usposabljanja, namenjenega kandidatom za voznike motornih vozil, na manjše, vsebinsko zaokrožene enote - izdelava vsebinskih priprav na izvedbo posameznih učnih ur - odločanje za izbiro ustreznih metod in oblik poučevanja (prilagajanje udeležencem usposabljanja oziroma ciljnim skupinam) - izbor oziroma priprava didaktičnih gradiv in drugih učnih sredstev za izvedbo posameznih učnih ur (uporaba prosojnic, maket, modelov, računalnika ipd.)	- pozna organizacijo dela pri usposabljanju kandidatov za voznike motornih vozil - pozna in zna uporabiti temeljna spoznanja o teoriji pouka (didaktiki): - Osnovni pojmi: - vzgoja, izobraževanje, pouk - opredelitev pedagogike, didaktike, andragogike - analiza učnega procesa - dejavniki, ki vplivajo na učni proces - stopnje v procesu učenja - vloga in opredelitev samoizobraževanja - Didaktična načela: - ustreznost pouka razvojni stopnji - individualizacija in diferenciacija pouka - socializacija - zavestna aktivnost - nazornost - sistematičnost in postopnost	- dokaže, da je sposoben izdelati pripravo na učno uro teoretičnega pouka, upoštevajoč dejavnike učnega procesa ter posebnosti skupinskega dela - demonstrira izvedbo učne ure na poljubno izbrano temo iz teoretičnega dela programa za usposabljanje voznikov motornih vozil - pojasni razliko med vzgojo in izobraževanjem - razloži pojem pouka - opiše najpogostejše uporabljene metode pri usposabljanju voznikov - razloži pojem verbalna metoda in možnosti njene uporabe - našteje in opiše primere, ko je najbolj primerna metoda razgovora - opiše, kdaj je učinkovita metoda diskusije - razloži, kaj se kandidat za voznika lahko nauči z uporabo metode samoučenja - našteje in razloži didaktična načela

		- trajnost znanja, spretnosti in navad - povezanost teorije s prakso, ekonomičnost - življenjska bližina, doživljanje - Učne metode: - ustna razlaga - razgovor - demonstracija - delo s teksti - urjenje - Učne oblike: - frontalna, skupinska, delo v dvojicah, individualna - programirani pouk - Vloga učnih pripomočkov in njihova uporaba: - klasični učni pripomočki - avdiovizualni pripomočki - uporaba računalnika	- razloži, v katerih primerih je najbolj ustrezna metoda razlage - našteje in opiše učne metode, ki so najbolj primerne za teoretično usposabljanje - našteje in opiše metode, ki so najbolj primerne za poučevanje vožnje - razloži vsebino in cilj priprave na posamezno učno uro - zna učno enoto razčleniti na posamezne vsebinske sklope - razloži, pri katerih segmentih usposabljanja kandidatov za vožnjo je najbolj primerna metoda demonstracije - pojasni, katere učne oblike so primerne za teoretični pouk in jih opiše - na primeru pojasni vsebino priprave na izvedbo učne ure - razloži pedagoški in metodični del priprave na uro predavanja - pojasni pomen uporabe učnih pripomočkov
--	--	---	---

		▪ Sestavine učne ure teoretičnega pouka: – ponovitev, za obravnavo nove teme, pomembnih in že osvojenih pojmov in znanja – obravnavo teme, razlaga – preverjanje razumevanja, utrjevanje ▪ je usposobljen za skupinsko, programirano delo s kandidati za voznike motornih vozil ▪ zna racionalno organizirati svoje delo ▪ razume pomen kvalitetnih učnih sredstev in jih zna v različnih situacijah primerno uporabljati	▪ našteje, katere učne pripomočke uporabljamo pri usposabljanju kandidatov za voznike glede na izbrano kategorijo vozil ▪ pojasni pomen pisnih priprav na izvedbo učne ure ▪ na praktičnem primeru razloži osnovne pojme: učni proces, vzgoja, usposabljanje oziroma izobraževanje ▪ na konkretnih primerih razloži in utemelji načelo postopnosti in nazornosti ▪ na praktičnem primeru razloži pomen povezovanja teorije s prakso ▪ na konkretnem primeru predstavi uporabo avdiovizualnih učnih sredstev ▪ demonstrira uporabo računalnika za iskanje informacij s pomočjo svetovnega spleta ▪ zna s pomočjo programskega orodja PowerPoint izdelati elektronske prosojnice ▪ zna uporabljati moderna predstavljena sredstva (računalnik v povezavi s projektorjem)
--	--	---	---

IZVAJANJE UČNIH ENOT V SKLADU S PREDPISANIM TEORETIČNIM DELOM PROGRAMA USPOSABLJANJA ZA KANDIDATE ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL	▪ motiviranje kandidatov za odgovornost v procesu teoretičnega in praktičnega usposabljanja ▪ predstavitev pomembnosti posameznih vsebinskih sklopov ▪ spodbujanje k vsestranskemu spoštovanju etičnih načel v prometu in ustreznemu ravnanju v primeru prometne nesreče ▪ opozarjanje na prednosti okoliščinam prilagojene in defenzivne vožnje ▪ opozarjanje na posledice neupoštevanja cestnoprometnih predpisov in drugih dejavnikov ▪ opozarjanje na vpliv neugodnega psihofizičnega stanja voznikov na varno vožnjo ▪ predstavitev prednosti poznavanja osnov zgradbe vozil in funkcionalnosti posameznih sestavnih delov na varno vožnjo	▪ pozna temeljne pojme o ureditvi cestnega prometa in cestnoprometne infrastrukture ▪ obvlada temeljne pojme s področja cestnoprometne zakonodaje ▪ obvlada predpise o varnosti cestnega prometa ▪ pozna zakonodajo, ki ureja delitev javnih cest ▪ pozna tehnične elemente cest in njihov vpliv na varnost prometa ▪ pozna pomen in vlogo organov za urejanje in nadzor cestnega prometa ▪ zna predvideti možne posledice neupoštevanja prometnih pravil ▪ zna razložiti pravilno ukrepanje voznika za poljubne prometne situacije (simulacije)	▪ pozna pomen izrazov, ki jih opredeljuje Zakon o varnosti cestnega prometa in drugi podzakonski predpisi ▪ pozna vsebino posameznih predpisov, ki urejajo varnost cestnega prometa ▪ opiše klasifikacijo javnih cest v skladu z Zakonom o cestah ▪ našteje organe za urejanje cestnega prometa (pooblaščen osebe) in njihove naloge ▪ našteje tipične vzroke za prometne nesreče ▪ zna sklepati na vzrok za prometno nesrečo na podlagi njenega opisa (primeri) ▪ dokaže, da je sposoben razrešiti poljubne simulirane prometne situacije (baza podatkov za testne pole) ▪ zna brez napak pravilno izpolniti naključno izbrano testno polo
---	---	---	--

Pravila cestnega prometa; prometni znaki in njihov pomen; znaki, ki jih dajejo policisti in druge s tem zakonom pooblašcene osebe; nevarnosti, ki nastanejo zaradi dejanj v prometu, ki nasprotujejo prometnim predpisom (napačna ocena hitrosti, prehitevanje v nasprotju s prometnimi predpisi, neupoštevanje prednosti itd). Simulacije izvedbe operacij z motornim vozilom, katerih namen je uspešna in varna vožnja v skladu s prometnimi pravili, okoliščinami na cesti in v prometu, in v skladu s prometno etiko	▪ obravnava splošnih prometnih pravil in nevarnosti oziroma posledic, ki nastanejo zaradi neupoštevanja prometnih pravil	▪ vključevanje v promet, stran vožnje ▪ obračanje, vzvratna vožnja ▪ hitrost vožnje ▪ razdalja med vozili ▪ zavijanje ▪ promet in prednost na križišču ▪ srečevanje vozil ▪ vožnja mimo ustavljenega vozila in prehitevanje ▪ prometne nesreče kot posledica napačnega prehitevanja ▪ zvočni in svetlobni opozorilni znaki ▪ ustavljanje in parkiranje vozil	▪ pozna pravila cestnega prometa (s poudarkom na motornih vozilih) ▪ zna na konkretnem primeru (za posamezne kategorije vozil) pojasniti, kaj spada v pripravo vozila na začetek vožnje ▪ zna navesti temeljno vsebino zakonskih členov, ki se nanašajo na hitrost vožnje ▪ zna razložiti situacije, povezane z vožnjo skozi različne vrste križišč ▪ razloži dolžnosti voznika, če se vozilo zaradi višje sile (okvara) ustavi na cestišču ▪ opiše načine napačnega prehitevanja in predvidi posledice ▪ pojasni pojme speljevanje, vožnja, prehitevanje, srečanje, ustavljanje, parkiranje ▪ pojasni različne načine ravnanja s tovorom ▪ pojasni dolžnosti voznika v zvezi s prevozom tovora (oznake vozila itd.) ▪ razloži pomen in delovanje tahografa; pozna vrste in lastnosti tahografov
--	--	--	---

	▪ obravnava posebnih prometnih pravil	▪ promet vozil na motorni pogon ▪ promet cestne železnice in drugih tirnih vozil ▪ promet koles ▪ promet vprežnih vozil ▪ hoja pešcev ▪ promet na prehodu ceste čez železniško progo ▪ promet na avtomobilski cesti in na cesti, rezervirani za motorna vozila ▪ promet v predorih ▪ vozila s spremstvom ▪ vozila s prednostjo ▪ prevoz oseb ▪ tovor na vlaku ▪ vleka vozil ▪ označitev vozil za prevoz nevarnih snovi ▪ delo na cesti ▪ uporaba luči v cestnem prometu ▪ vožnja v slabem vremenu ▪ vožnja v koloni ▪ označevanje vozil, ustavljenih na vozišču	▪ pozna temeljna prometna pravila, ki veljajo za druge, »nemotorizirane« udeležence v prometu (pešci, kolesarji, vprežna vozila ipd.) ▪ razloži pojem vleka vozila in opiše posamezne primere ▪ pojasni pojem izredni prevoz in opiše primer ▪ pojasni pojem prevoz s spremstvom in opiše primer ▪ našteje vozila, ki jih lahko pod določenimi pogoji štejemo za vozila s prednostjo ter opiše primer ▪ navede oznake na vozilu, po katerih vemo, da gre za prevoz nevarnih snovi ▪ opiše tipične prometne situacije z drugimi udeleženci v prometu (vlak, cestna železnica ...) ▪ opiše rabo luči in drugih svetlobnih naprav na vozilu ▪ našteje tipične značilnosti vožnje v posebnih razmerah (slabe vozne razmere, slabe vremenske razmere, predori, vožnja po večjih strminah, ozkih cestah ipd.)
--	---	---	---

	▪ obravnava prometnih znakov	▪ postavljanje znakov in njihova razdelitev ▪ znaki za nevarnost ▪ znaki za izrecne odredbe ▪ znaki za obvestila ▪ svetlobni prometni znaki ▪ označbe na vozišču ▪ dopolnilne table pri prometnih znakih	▪ pozna naprave za urejanje prometa in zna razložiti njihovo funkcijo ▪ našteje in opiše vrste prometnih znakov, njihovo sporočilno vrednost in lastnosti ▪ razloži, kaj so »ležeči policisti«; čemu služijo in kje običajno naletimo nanje ▪ pojasni potek prometa v naselju brez prometnih znakov, kjer velja le nekaj osnovnih prometnih pravil ▪ razloži, kaj spada v skupino svetlobnih prometnih znakov in opiše njihovo funkcijo (utripajoče luči, semafor ...) ▪ opiše tipične primere označb na cestišču
	▪ obravnava predpisov in znakov, ki jih dajejo pooblaščen osebe	▪ znaki in odredbe, ki jih dajejo pooblaščen osebe za urejanje cestnega prometa ▪ prekinitev vožnje ▪ odvzem voznškega dovoljenja ▪ kontrola alkoholiziranosti ▪ izločitev vozila iz prometa ▪ mandatno kaznovanje	▪ pojasni vlogo prometnih policistov pri urejanju in nadzoru prometa in opiše tipične primere ▪ našteje pooblastila, ki jih ima prometni policist in opiše najbolj pogoste primere ▪ razloži pojem psihofizično stanje voznika ▪ navede pooblastila policistov in načine za preverjanje alkoholiziranosti voznikov

	▪ obravnava predpisov o voznikih vozil na motorni pogon	▪ pogoji za vožnjo vozil ▪ usposabljanje voznikov ▪ dovoljenje za vožnjo vozil (pridobitev, podaljšanje, veljavnost, odvzem) ▪ zdravstveni pregledi voznikov	▪ pojasni, kako pridobimo voznško dovoljenje za vožnjo motornega vozila določene kategorije ▪ pove, kaj obsega zdravstveni pregled za voznike motornih vozil različnih kategorij
	▪ obravnava predpisov o vozilih	▪ registracija motornih in priklopnih vozil ▪ prometno dovoljenje (izdaja, veljavnost, podaljšanje veljavnosti) ▪ začasna registracija ▪ tehnični pregled motornih in priklopnih vozil	▪ opiše postopek za registracijo ali za podaljšanjem registracije motornega vozila • zna pojasniti postopek za pridobitev (podaljšanje veljavnosti) prometnega dovoljenja ▪ razloži postopek za tehnični pregled motornega vozila
	▪ obravnava dolžnosti ob prometni nesreči	▪ prijava prometne nezgode ▪ zavarovanje kraja prometne nezgode ▪ odstranitev vozil in drugih predmetov s kraja prometne nesreče	▪ opiše, kako ukrepamo, če se naleti na prometno nesrečo, pa v njej nismo udeleženi ▪ opiše, kakšen je postopek, če smo udeleženi v lažji prometni nesreči (brez poškodb); zapis poročila (UE), obisk zavarovalnice ipd.
	▪ obravnava vpliva prometa na okolje	▪ hrup ▪ onesnaževanje	▪ opiše, na kakšne načine motorna vozila onesnažujejo okolje in na kaj se mora biti pozoren, da je onesnaževanja čim manj ▪ pojasni, kako naj ukrepa voznik, da povzroči z vozilom čim manj hrupa

	▪ obravnava prometne kulture	▪ pravila defenzivne vožnje ▪ odstopanje prednosti ▪ kultura vožnje	▪ razloži temeljne lastnosti defenzivne vožnje na posameznih primerih
Spoznavanje in obravnava tem, ki prispevajo k razvijanju humanih odnosov in vzajemnega spoštovanja in razumevanja med vsemi udeleženci v prometu po načelih zaupanja in solidarnosti; obravnava dolžnosti ter humanega, etičnega in pravilnega ravnanja v primeru prometne nesreče	▪ obravnava osnov psihologije	▪ laična in sodobna znanstvena psihologija ▪ naloge in vrste psihologije ▪ odnosi med telesnimi in duševnimi procesi ▪ predmet psihologije in njene metode ▪ pozna osnove prometne psihologije in načela etike s filozofijo vožnje v cestnem prometu	▪ opredeli razliko med laično in sodobno znanstveno psihologijo ▪ našteje vrste psihologij in njihove naloge ▪ pove, kakšen je odnos med telesnimi in duševnimi procesi v konkretnih prometnih situacijah (v izbranih primerih) ▪ opredeli predmet psihologije in našteje njene metode

	▪ obravnava duševnih procesov	▪ občutki in zaznave, nastanek in razlike s primeri ▪ predstavljanje, zanesljivost in negotovost predstav ▪ spomin in pozabljanje, vrste spomina ▪ mišljenje kot najvišji psihični proces in vloga učenja ▪ čustvovanje, vrste čustev ▪ vpliv čustev na telesno dogajanje in duševne pojave	▪ opiše duševne procese v posameznih prometnih situacijah ▪ na konkretnih primerih opiše razliko med občutkom in zaznavo ▪ pojasni, v katerih prometnih situacijah so predstave zanesljive in v katerih negotove ▪ našteje vrste spomina ▪ razloži mišljenje kot najvišji psihični proces ▪ razloži pomen in proces učenja ▪ razloži značilnosti ustvarjalnega mišljenja ▪ pojasni, kdaj govorimo o čustveni zrelosti človeka ▪ razloži čustveno stabilnost oziroma nestabilnost na konkretnem primeru ▪ našteje vrste čustev in opiše njihov vpliv na telesno dogajanje med vožnjo ▪ razloži vpliv čustev na posamezne duševne pojave (predstavi na konkretnih primerih)
--	---	--	---

	▪ opredelitev in obravnava sposobnosti in motivacije	▪ nastanek in razvoj sposobnosti ▪ vrste sposobnosti (fizične, senzorne, psihomotorne, mentalne) ▪ merjenje sposobnosti ▪ motivacija, motivacijski konflikti ▪ motivacija, vrste in izvor ▪ nastanek in vrste motivacijskih konfliktov ▪ biološke in socialne potrebe	▪ opiše nastanek in razloži razvoj sposobnosti ▪ našteje vrste sposobnosti in jih opiše ▪ našteje, katere sposobnosti so značilne za dobrega voznika ▪ razloži, kako merimo sposobnosti ▪ pojasni pojem motiv in našteje vrste motivov ▪ razloži razloge za motivacijo na posameznih primerih ▪ opiše nastanek motivacijskih konfliktov ▪ našteje in opiše vrste motivacijskih konfliktov ▪ pove, kako se kažejo biološke in socialne potrebe človeka
	▪ obravnava zakonitosti učenja	▪ osnovne značilnosti in oblike učenja ▪ motorično in verbalno učenje ▪ učenje in pozabljanje ▪ tehnike učenja ▪ zastoji pri učenju ▪ dejavniki uspešnega učenja	▪ predstavi osnovne značilnosti in oblike učenja ▪ razloži razliko med motoričnim in verbalnim učenjem ▪ nariše in pojasni krivuljo učenja ▪ predstavi tehnike učenja ▪ navede vzroke, ki povzročijo zastoj pri učenju ▪ našteje in opiše dejavnike uspešnega učenja

	▪ opredelitev in obravnava temperamenta in značajskih potez človeka	▪ temperament ▪ dejavniki, ki vplivajo na temperament ▪ vrste temperamentov ▪ značaj ali karakter ▪ odražanje značaja (odnos do sebe, do drugih, do dela)	▪ opredeli pojem temperament ▪ pojasni dejavnike, ki vplivajo na temperament človeka ▪ našteje in opiše vrste posameznih temperamentov ▪ opiše, kako se izraža značaj človeka ▪ opiše značajske poteze dobrega voznika ▪ razloži, kako se značajske poteze voznika odražajo v prometu ▪ na primeru razloži, kaj pomeni introvertiranost in kaj ekstravertiranost
--	---	---	--

	▪ obravnava osebnosti in inteligence	▪ človekova osebnost ▪ faktorji, ki vplivajo na razvoj osebnosti (dednost, okolje, družina, šolska in družbena vzgoja, lastna aktivnost) ▪ pojem in viri frustracije ▪ splošna narava frustracije ▪ reagiranje na frustracijo ▪ obrambni mehanizmi osebnosti ▪ napake pri ocenjevanju ljudi in odpravljanje napak ▪ pojem, definicije inteligentnosti ▪ kronološka in mentalna starost	▪ pove, kako opredelimo človekovo osebnost ▪ našteje in opiše temeljne sestavine osebnosti ▪ našteje faktorje, ki vplivajo na razvoj osebnosti ▪ razloži, kako vpliva osebnost udeleženca v prometu na prometno varnost ▪ opredeli in na primeru pojasni, kako se kaže osebnostna zrelost človeka ▪ pojasni pojem frustracija in navede vzroke, ki jo lahko povzročijo ▪ opiše splošno naravo frustracij ▪ našteje in opiše različne odzive človeka na frustracijo ▪ našteje in opiše različne obrambne mehanizme osebnosti ▪ razloži vzroke za napačno ocenjevanje ljudi ▪ opredeli pojem inteligentnost in opiše dejavnike, ki vplivajo nanjo ▪ opredeli kronološko in mentalno starost človeka
--	--	--	--

	▪ obravnava medsebojnih odnosov udeležencev v prometu	▪ človek – družbeno bitje, vedenje med vožnjo (agresivnost, podredljivost, dominantnost) ▪ vrste in tipi voznikov ▪ tekmovalni in odtujeni medsebojni odnosi v prometu (vozniki, pešci, kolesarji) ▪ pomembnost solidarnosti, pomoč soudeležencem v prometu ▪ voznik in policist ▪ voznik in prometna nesreča (pobeg s kraja nesreče) ▪ voznik in sopotniki ▪ pravila defenzivne – varne vožnje	▪ zna pojasniti pojme agresivnost, podredljivost in dominantnost na primerih opiše, kako agresivnost, podredljivost ali dominantnost vplivajo na ravnanje udeleženca v prometu ▪ opiše, kako po načinu vožnje lahko sklepamo na psihološke značilnosti voznika ▪ opiše, kakšni vse so lahko odnosi med udeleženci v prometu (vozniki, pešci, kolesarji) ▪ opiše pomen solidarnosti in medsebojne pomoči udeležencev v prometu ▪ na primerih opiše odnose med voznikom in policistom ▪ našteje in opiše različne reakcije voznikov ob doživetju prometne nesreče ▪ opiše različnost odnosov med voznikom in (so)potniki ▪ navede pravila defenzivne vožnje
--	---	--	--

	▪ obravnava vpliva alkohola in drugih dejavnikov na vozne sposobnosti voznikov	▪ vpliv alkohola na živčni sistem, osebnostne spremembe ▪ ugotavljanje alkoholiziranosti voznikov in prometna zakonodaja ▪ vpliv nikotina, neposredni in posredni učinki kajenja ▪ vpliv nekaterih zdravil na človeka ▪ vrste zdravil, ki vplivajo na sposobnosti voznika za varno vožnjo ▪ vpliv mamil na živčni sistem, osebnostne spremembe	▪ opiše vpliv alkohola na živčni sistem ▪ opiše vpliv alkohola na osebnostne spremembe človeka ▪ opiše postopek policista v primeru suma, da gre za vinjenega voznika ▪ navede, kaj glede alkoholiziranosti voznikov določa prometna zakonodaja ▪ opiše neposredne in posredne vplive kajenja na sposobnosti voznika za vožnjo ▪ opredeli pojem psihoaktivna zdravila in opiše vpliv nekaterih zdravil na sposobnosti voznika za varno vožnjo ▪ opiše učinek mamil na živčni sistem in na psihofizične sposobnosti človeka (udeleženca v prometu) ▪ opiše vpliv zlorabe drog na človekovo osebnost
--	--	---	---

	▪ obravnava odnosa: človek-vozilo-cesta	▪ ocenjevanje razdalje ▪ barvni kontrast in zlivanje barv ▪ vožnja v neugodnih razmerah (mrak, megla, dež, sneg ipd.) ▪ klimatske naprave v vozilu	▪ na primeru razloži pomembnost stalnega in pravilnega ocenjevanja razdalje med vozili in ter med vozilom in drugimi objekti na cesti ▪ našteje primere uporabe kontrastnih barv v prometu ▪ na primeru opiše, kako vpliva zlivanje barv na prometno varnost ▪ razloži, na kaj je treba biti pozoren pri vožnji v neugodnih razmerah ▪ zna pojasniti, kako lahko razmere na cestišču vplivajo na dinamiko vožnje oziroma »vedenje« vozila ▪ opiše načine pravilnega zaviranja v različnih voznih razmerah
	▪ obravnava vpliva psihofizičnih neugodnih stanj voznika na varno vožnjo	▪ utrujenost, vzroki in vrste, preprečevanje utrujenosti ▪ neugodna duševna stanja (trenutna in trajno neugodna stanja) ▪ neugodna telesna stanja	▪ pojasni vzroke in vrste utrujenosti ▪ opiše načine za preprečevanje ali ublažitev utrujenosti ▪ opiše neugodna duševna stanja (hipna in trajajoča) ▪ razloži vpliv neugodnega telesnega stanja voznika na varnost vožnje

Obravnava osnov delovanja naprav na motornem vozilu, ki so pomembne za varen cestni promet (naprave za ustavljanje; krmilne naprave; naprave, s katerimi se dajejo svetlobni znaki ali osvetljuje cesta in vozilo; pnevmatike in ostala predpisana oprema vozil)	▪ obravnava zgradbe motornega vozila	▪ pozna zgradbo motornega vozila – pozna zgradbo in osnovno opremo motornega vozila določene kategorije – pozna in razlikuje med osnovno in dodatno opremo motornega vozila – pozna namembnost in zmogljivosti motornih vozil – pozna bistvene sestavne dele motornih vozil z ozirom na kategorijo	▪ zna v grobem opisati zgodovinski razvoj avtomobilizma ▪ opiše osnovne elemente zgradbe vsakega motornega vozila ▪ našteje (relativno) mirujoče in gibljive dele vozila ▪ zna razložiti zgradbo vozil z vidika njihove namembnosti ▪ pozna razvrstitev motornih vozil v kategorije ▪ pojasni različne definicije za maso vozil ▪ opiše razvrstitev motornih vozil po masi in delovni prostornini ▪ zna naštet in opisati značilnosti specialnih motornih vozil v okviru iste kategorije
--	--	--	---

	▪ obravnava pogonskih motorjev in njihove opreme	▪ pozna različne vrste pogonskih motorjev, njihove bistvene sestavne dele in princip delovanja motorjev: – štiritaktni motor – dvotaktni motor – rotacijski motor – sestavni deli motorjev – karakteristike motorjev – motor, vzrok za onesnaževanje okolja (hrup, izpušni plini) – oprema za dovod goriva – oprema za hlajenje in za mazanje – električna oprema motorja	▪ zna razložiti prednosti in slabosti različnih vrst pogonskih motorjev ▪ opiše delovanje štiritaktnega motorja ▪ opiše delovanje dvotaktnega motorja ▪ opiše delovanje motorja z rotirajočim »batom« ▪ našteje tipične karakteristike pogonskih zgorevalnih motorjev ▪ zna prepoznati pomanjkljivosti v delovanju posamezne opreme in predlagati ukrepe ▪ razloži vzroke, zaradi katerih ni mogoče zagnati motorja vozila ▪ našteje in opiše pomen virov električne energije za delovanje motorja in uporabo vozila
--	--	--	---

	▪ obravnava mehanizmov za prenos moči motorja, za upravljanje vozila in za zaviranje	▪ dobro pozna vlogo in delovanje posameznih mehanizmov: – sklopka – menjalnik – diferencial – vzdrževanje – mehanizmi za upravljanje – hidravlične zavore – zračne zavore – druge zavore (naletna, ABS, motorna) – vzdrževanje in kontrola delovanja zavor (tudi zavor priklopnih vozil) – vzmetenje (hidravlika) – blažilci tresljajev (amortizerji) – kolesa in pnevmatike	▪ zna razložiti značilnosti posameznih vrst pogonov ter njihove dobre in slabe lastnosti ▪ razloži delovanje različnih vrst sklopk ▪ opiše vrste in delovanje različnih menjalnikov ▪ pozna naprave za upravljanje z vozilom in njihove sestavne dele ▪ pojasni pomen pravilne drže volana za varno upravljanje z vozilom ▪ pojasni, kako ugotovimo brezhibnost krmilnega sistema ▪ razloži funkcijo ročne zavore ▪ razloži prednosti ABS zavornega sistema in drugih novejših zavornih sistemov ▪ razloži, kako se določi zavorno pot, kaj je varnostna razdalja in kako se določi pot prehitevanja ▪ zna opisati vrste prem ter navesti dopustne obremenitve ▪ razloži, kako se pravilno kontrolira tlak v pnevmatikah ▪ pojasni pomen konstrukcijske izvedbe platišč in pnevmatik za varno vožnjo (tudi posebnosti v izvedbi)
--	--	--	---

	▪ obravnava opreme vozila	▪ pozna mehansko, električno in elektronsko opremo motornih vozil: – standardna in dodatna oprema – oprema za ogrevanje notranjosti vozila (klima naprava) – svetlobna oprema vozila – oprema za čiščenje stekel, žarometov, hupa – kontrolne in signalne naprave – tahograf – naprave za zaščito voznika in sopotnikov (varnostni pas, naslonjala za glavo, varnostni sedeži, zaščitne blazine) – elektronske naprave v vozilu	▪ zna ravnati s posamezno opremo vozila (vklop, izklop, kontrola delovanja pojasni, kaj vse spada k zaščitnim napravam za voznika in (so)potnike, otroke ...) ▪ demonstrira ali opiše zamenjavo žarnice v pozicijskih svetlobnih telesih in žarometih ▪ razloži delovanje tahografa in zna zamenjati vložek (disk) ▪ pojasni, kaj vse spada k zaščitnim napravam za voznika in potnike (otroke) ▪ zna ravnati z napravami, ki spadajo v dodatno elektronsko opremo vozila (radio, videorekorder, CD, DVD-predvajalnik, GPS)
--	---	---	---

	▪ obravnava vzdrževanja vozil	▪ pozna načine in ukrepe za vzdrževanje in zaščito vozila ▪ pozna ukrepe za pripravo vozila za vožnjo v zimskih / letnih razmerah ▪ je usposobljen za ugotavljanje in odpravljanje manjših napak v delovanju vozila	▪ zna pokazati, kako kontroliramo količino motornega olja, hladilne tekočine, zavornega olja in tekočine za čiščenje stekel; pojasni, kako ukrepamo, če je potrebno ▪ pozna predpise, ki določajo pogoje za varno vožnjo v zimskih razmerah ▪ predstavi ali podrobno opiše, kako zamenjamo poškodovano kolo (poškodba pnevmatike) z rezervnim
PRIPRAVA NA TEORETIČNI PREIZKUS	▪ sprotno preverjanje osvojenega znanja z uporabo različnih didaktičnih gradiv (testne pole z različnimi prometnimi situacijami, vprašalniki, makete, video posnetki prometnih situacij ipd.)	▪ je usposobljen za vrednotenje znanja, ki ga osvojijo kandidati na usposabljanju ▪ pozna minimalne zahteve, ki kandidatu zagotavljajo uspešno opravljanje teoretičnega dela izpita	▪ opiše pomen spremljanja in sprotne vrednotenja usposobljenosti kandidata za voznike ▪ pozna razliko med preverjanjem, vrednotenjem in ocenjevanjem znanja ▪ našteje kriterije za ocenjevanje teoretičnega znanja (testiranje)

IZVEDBA TEORETIČNEGA PREIZKUSA IN OBJAVA REZULTATOV	▪ seznanjanje z novostmi pri opravljanju preizkusov teoretičnega znanja ▪ seznanitev kandidatov z navodili za opravljanje izpita ▪ razdelitev nalog (internih izpitnih testnih pol) ▪ izvajanje nadzora med preizkusom znanja ▪ zbiranje in pregled izpitnih pol, določitev rezultatov na podlagi doseženega seštevka točk ▪ objava rezultatov preizkusa znanja (testiranja) iz teoretičnega dela programa ▪ anketiranje udeležencev programa usposabljanja	▪ pozna predpisane načine za preverjanje in kriterije za vrednotenje znanja kandidatov ▪ pozna izpitno dokumentacijo in način vodenja statistike o uspešnosti kandidatov ▪ pozna predpise o rokih za opravljanje teoretičnih izpitov	▪ pojasni tipične oblike preverjanja, vrednotenja in ocenjevanja znanja ▪ razloži vsebino testnih pol in način reševanja ▪ razloži, kako se vrednoti teoretično znanje kandidatov na podlagi izpolnjene testne pole ▪ dokaže, da pozna kriterije za ocenjevanje testnih pol ▪ oceni naključno izbrano polo
NAPOTITEV KANDIDATOV NA IZPITNI CENTER	▪ analiza doseženih rezultatov na preizkusu, predstavitev najbolj pogostih napak ▪ napotitev uspešnih kandidatov na teoretični preizkus na izpitni center	▪ zna določiti poglavja oziroma vsebine, ki bi jih bilo potrebno za uspeh na teoretičnem izpitu s kandidatom še utrditi (na primer: prometni znaki, prometne situacije, posamezne določbe predpisov, pravila cestnega prometa ...) ▪ zna v skladu s svojimi opažanji kandidatu primerno in pošteno svetovati ▪ pozna postopek, spremno dokumentacijo in pogoje, ki so predpisani za prijavo kandidata na teoretični del izpita	▪ pojasni, zakaj je potrebno stalno analizirati znanje kandidatov in opiše postopke za izdelavo analiz ▪ opiše postopek avtošole ob napotitvi uspešnih kandidatov na teoretični del voznškega izpita na izpitni center

VODENJE DOKUMENTACIJE IN EVIDENC	- vodenje predpisane dokumentacije in evidenc - izdelava raznih analiz (analiza prisotnosti na predavanjih, analiza uspeha kandidatov, analiza testnih vprašanj ...)	- pozna predpisano dokumentacijo in evidence avtošole - pozna predpisano dokumentacijo in evidence, ki jih mora kot učitelj predpisov voditi za vsakega kandidata za voznika motornega vozila določene kategorije	- opiše bistvene elemente dnevnika dela - našteje in opiše dokumentacijo, ki jo mora avtošola voditi o kandidatih za vozniški izpit - našteje in opiše dokumentacijo, ki jo izpolnjuje kot učitelj predpisov o varnosti cestnega prometa - našteje in opiše predpisane evidence in pojasni vodenje - na primeru dokaže, da zna izpolniti določeno dokumentacijo
PERMANENTNO USPOSABLJANJE UČITELJEV PREDPISOV O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA IN SAMOIZOBRAŽEVANJE	obvezna udeležba v programih rednega obnavljanja in dopolnjevanja znanja za učitelje vožnje in učitelje predpisov	- razume pomen permanentnega izobraževanja oziroma usposabljanja za bolj kvalitetno delo v svoji stroki - zna poiskati koristne informacije za svoje delo v strokovni literaturi in strokovnih revijah - zna poiskati razne informacije s pomočjo računalnika	- pojasni pomen nenehne samooocene in vrednotenja lastnega dela za kvalitetno usposobljenost voznikov - demonstrira osnovno uporabo računalnika - demonstrira uporabo računalnika za iskanje informacij preko svetovnega spleta (internet)

	spremljanje novosti na področjih, ki so pomembna za kvalitetno in uspešno opravljanje dela učitelja predpisov (predpisi s področja varnosti cestnega prometa, predpisi s področja avtošolske dejavnosti, drugi pomembni predpisi in pravilniki ...)	- pozna zakon o varnosti cestnega prometa in najpomembnejše podzakonske predpise (pravilnike, odredbe ...) – pravilnik o avto šolah – pravilnik o označevanju vozil, na katerih se usposablja kandidati za voznike – pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah – pravilnik o napravah in opremi vozil v cestnem prometu – pravilnik o dimenzijah, masah in opremi vozil – pravilnik o znakih, ki jih dajejo policisti udeležencem v cestnem prometu – pravilnik o vozilih s prednostjo in vozilih za spremstvo – navodilo za ocenjevanje na vozniškem izpitu – pravilnik o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati vozila in vozniki vozil, s katerimi se prevažajo skupine otrok	- dokaže, da pozna temeljna poglavja Zakona o varnosti cestnega prometa po vsebini - dokaže, da pozna vsebino temeljnih določb podzakonskih predpisov s področja cestnoprometne zakonodaje, avtošolske dejavnosti in drugih predpisov - našteje nekaj primerov ustrezne strokovne literature ali druge vire informacij
--	---	---	--

	- spremljanje šolske zakonodaje - spremljanje literature s področja vzgoje in izobraževanja, ki je po svoji vsebini neposredno povezana z delom učitelja predpisov (didaktika, metodika pouka, preverjanje, vrednotenje in ocenjevanje znanja, oblikovanje testnih nalog in vprašanj ...)	- pozna šolsko zakonodajo: – Zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja – javni zavodi, koncesionarji ipd. – Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju – vrste izobraževalnih programov – Zakon o izobraževanju odraslih – udeleženci izobraževanja – druge pomembnejše predpise	- našteje zakone in pomembnejše predpise iz področja vzgoje in izobraževanja in okvirno pojasni njihovo vsebino - pozna temeljne določbe zakonov in predpisov s področja šolstva po vsebini - dokaže, da pozna osnovno literaturo s področja pedagogike
	- skrbi za vestno opravljanje svojega dela - skrbi za korektne odnose z delodajalcem in s strankami – kandidati za voznike motornih vozil	pozna osnove delovne zakonodaje, poslovnega komuniciranja in poslovnega bontona	- našteje in opiše pogoje za opravljanje del in nalog učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa - zna naštetih delovne obveznosti učitelja predpisov - pozna pravice in dolžnosti, povezane z opravljanjem poklica - pozna temeljne določbe delovne zakonodaje